

Saksframlegg

Referanse

Saksgang:

Styre	Møtedato
Styret Helse Sør-Øst RHF	29/01/09

**SAK NR 002-2009
RENTESETTING I FORBINDELSE MED KONVERTERING AV BYGGELÅN TIL NYE
AHUS.**

Forslag til vedtak:

1. Styret slutter seg til anbefalingen om at det langsiktige lånet knyttet til byggingen av Nye AHUS deles likt i en fastrente del og en flytende del.
2. For den faste delen av lånet velges det 5- årige tilbudet fra Helse – og omsorgsdepartementet, jf. brev datert 17.12.2008.
3. Styret gir administrerende direktør fullmakt til å fastsette rentevilkår på den flytende delen av lånet ved neste rentereguleringstidspunkt som er 30. juni 2009.

Hamar, 23. januar 2009

Peder Olsen
Fung. administrerende direktør

1. Administrerende direktørs anbefalinger / konklusjon

Byggelånet fra Helse- og omsorgsdepartementet knyttet til byggingen av Nye Ahus skal konverteres til et langsiktig lån fra 1. januar 2009. I den forbindelse skal det avtales med departementet hvilke rentebetingelser som skal legges til grunn for lånet.

Helse Sør- Øst RHF kan velge mellom å betale flytende rente eller å binde renten i enten 3, 5, eller 10 år.

Administrerende direktør anbefaler at lånet, når det gjelder rentebetingelser, deles likt mellom en fast og en flytende del.

For den faste delen av lånet foreslås det at det velges det 5-årige tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet på 3,49 %.

For den flytende delen av lånet vil det bli tatt stilling til rentevilkårene pr. 30. juni 2009, basert på det tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet som da foreligger.

2. Faktabeskrivelse:

2.1 Hva saken gjelder

Byggelånet fra Helse- og omsorgsdepartementet knyttet til byggingen av Nye Ahus skal konverteres til et langsiktig lån fra 1. januar 2009. I den forbindelse skal det avtales med departementet hvilke rentevilkår som skal legges til grunn for lånet.

Helse Sør- Øst RHF kan velge mellom å betale flytende rente eller å binde renten i enten 3, 5, eller 10 år.

Det gis først en bakgrunn for saken, og det drøftes deretter kort alternative renteforutsetninger. Administrerende direktør vil gi en begrunnet anbefaling om valg av rentebetingelser.

2.2 Bakgrunn for saken

Styret i tidligere Helse Øst RHF tok i oktober 2002 (sak 150-2002) til etterretning at Nye Ahus i statsbudsjettet for 2003 ble vurdert til å ha for høyt kostnadsnivå. Styret ba derfor om at det ble gjennomført en prosess med hovedmål å redusere kostnadene med ca. 2 mrd. kroner, slik at gjenstående finansieringsbehov ble ca. 7 mrd. kroner (prisnivå desember 2001). Revidert forprosjekt for Nye Ahus forelå 28.05.03, og detaljprosjektering ble startet i august 2003.

På bakgrunn av Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2004, vedtok styret for tidligere Helse Øst RHF i desember 2003 å gjennomføre Nye Ahus-prosjektet. Byggestart var som forutsatt 1. mars 2004, og etter revisjon av gjennomføringsplanen ble gjennomføringstiden redusert med ett år, og bygget ble tatt i bruk 1. oktober 2008 som planlagt.

Stortinget forutsatte i sitt vedtak i 2004 at nødvendig finansiering ble stilt til rådighet i utbyggingsperioden, herunder betingelser knyttet til låneopptak, tilskudd og avdragstider. Total kostnadsramme i mai 2008 var 8 769 mill. kroner, som er i henhold til opprinnelig kostnadsramme på 6 950 mill. kroner indeksregulert fra 2001. I den totale kostnadsrammen ligger det inne 872 mill. kroner som skal finansiere gjenstående rivningsarbeider og deretter bygging av ny sengefløy etter at bygget ble tatt i bruk 1.

oktober 2008. I kostnadsrammen for Nye Ahus inngår ikke finanskostnader i utbyggingsperioden.

Finansieringen av Nye Ahus har skjedd både ved låneopptak og tilskudd fra Helse- og omsorgsdepartementet.

Statens lånereglement tar utgangspunkt i avdragsfrihet i byggeperioden med tilbakebetaling fra og med første driftsår. Finanskostnader skal imidlertid beregnes og akkumuleres til lånebeløpet som skal nedbetales etter at utbyggingen er avsluttet. Påløpte aktiverte renter er i perioden tillagt lånesaldo med i overkant av 500 mill. kroner.

Når hele eller hoveddelen av byggeprosjektet er ferdigstilt, skal byggelånet i henhold til statens lånereglement konverteres til langsiktig lån innen månedens utløp. Av praktiske årsaker (blant annet rentefastsettelsestidspunkt) kan konvertering av lån i tråd med departementets lånereglement gjøres to ganger i året, hhv. 30.06 og 31.12.

Helse- og omsorgsdepartementet lån til Helse Sør-Øst RHF knyttet til byggingen av Nye Ahus er pr.31.12.08 på 4 491,4 mill. kroner. Ved hvert halvårsskifte mottar de regionale helseforetakene tilbud på rentebetingelser (fast og flytende) fra Helse- og omsorgsdepartementet. Ved konvertering av nye lån er fristen for tilbakemelding vedrørende valg av rentebetingelser satt til 1. februar 2009.

2.2 Handlingsalternativer og hovedpunkter

Valg av rentevilkår på et så stort lånebeløp vil utgjøre betydelige forskjeller i rentekostnader avhengig av hvilket alternativ som velges. I en totalvurdering av sammensetningen av rentebetingelser må det søkes å oppnå en fleksibilitet i forhold til å kunne oppnå best mulige rentebetingelser og samtidig spre risiko og sikre størst mulig forutsigbarhet. På bakgrunn av dette, vil administrerende direktør anbefale at lånet, når det gjelder rentebetingelser, deles likt mellom en fast og en flytende del.

De betingelser som Helse- og omsorgsdepartementet har satt er følgende:

Flytende rente

Den nominelle flytende renten for 1. halvår 2008 er 5,04 %. (Renten fastsettes to ganger pr. år basert på en gjennomsnittlig rente i en 30 dagers periode).

Fast rente

Ved binding av renten over 3,5 eller 10år er betingelsene som følger

- 3- års rente 3,69 %
- 5- års rente 3,49 %
- 10- års rente 4,10 %

Det vises i denne sammenheng til brev fra Helse- og omsorgsdepartementet datert 17. desember 2008, som er vedlagt saken.

3. Administrerende direktørs vurderinger:

3.1 Risikovurderinger: etisk, faglige, økonomiske, omdømmemessige, juridiske m.v

Saken antas verken å ha etiske, faglige eller omdømmemessige sider som bør vurderes.

3.2 Evt dialog/forankring av saken (ansatte / brukerne)

Saken har vært drøftet med administrasjonen ved Akershus universitetssykehus HF, som har gitt sin tilslutning til administrerende direktørs innstilling i saken.

3.3 Drøfting pro et contra

Helse Sør-Øst RHF har ved utgangen av 2008 en samlet låneportefølje på om lag 7,6 mrd. kroner. Av dette er ca 35 % sikret med en gjennomsnittlig gjenværende løpetid på 3 år. Dette tilsier at Helse Sør-Øst RHF sin sikringsandel vil bli klassifisert til å ligge i nedre intervall. Dette spesielt sett i lys av dagens historisk lave rentenivå. Helse Sør-Øst RHF vil derfor ha som målsetting å sikre større deler av sin låneportefølje innenfor flere og lengre løpetider (3, 5 og 10 år). I den forbindelse vil det senere i år bli fremlagt for styret en egen sak vedrørende Helse Sør-Øst RHF sin fremtidige finansstrategi.

Rentetilbudene som mottas fra Helse- og omsorgsdepartementet er i henhold til instruks fastsatt med basis i de markedsrenter som noteres i første halvdel av desember. Siden de korte rentene har falt mye siden starten i desember, er en flytende rente på 5.04 % høyt sammenliknet med tilsvarende rentenivå i januar 2009.

Rentetilbudet på de lengre rentene er også basert på markedsrenter fra desember, og de tilbudte fastrentene ligger noe høyere enn hva tilsvarende renter noteres til i januar 2009. Dette fordi statsrentene i samme periode har vist en fallende trend. Med utsikter til ytterligere rentekutt fra Norges Bank, vil Helse Sør-Øst RHF ved neste rentetilbud fra Helse- og omsorgsdepartementet kunne få en lavere rente.

Rentebesparelsen mellom flytende og fastrente i perioden 01.01 – 30.06 utgjør mellom 20 – 35 mill. kroner (3 – 10 år). Det er foretatt beregninger som viser at fastrentetilbudene om et halvt år må være fra 0,05 til 0,25 prosentpoeng bedre for at det skal være gunstigere å vente med å velge fastrente først i juni 2009.

I siste 10 – årsperiode har utviklingen i 5- års statsrente svingt mellom 3 og 7%. Sett i lys av dette, er det administrerende direktørs vurdering at tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet på 3,49% på 5-års fastrente er et bra tilbud.

3.4 Konklusjon

Ut fra de samlede vurderingene vil administrerende direktør anbefale at lånet, når det gjelder rentebetingelser, deles likt mellom en fast og en flytende del.

For 2 245,7 mill. kroner av det samlede foreslås det å velge 5-års fastrente basert på tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet.

For den resterende delen av lånet, 2 245,7 mill. kroner, foreslås det at den flytende renten basert på tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet legges til grunn. Det gjøres en ny vurdering av renten om et halvt år basert på tilbudet fra Helse- og omsorgsdepartementet per 30. juni 2009.

Den samlede låneporteføljen vil etter dette ha følgende sammensetning:

Andelen lån med fast rente vil være i underkant av 65 %, og ha spredning på rentebinding fra 2010 til 2017. Den resterende del på omlag 35 % vil være flytende, og av denne andelen utgjør om lag 550 mill. kroner lån til pågående byggeprosjekter.

Trykte vedlegg:

- Brev av 17.12.2008 fra Helse- og omsorgsdepartementet.
- Brev av 19.12.2008 fra Helse- og omsorgsdepartementet